

Obowiązki organów gminy
w zakresie kontroli osób fizycznych
prowadzących działalność rolniczą,
wynikające m.in. z ustawy z dnia
10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu
i przepisów wykonawczych do tej ustawy
oraz innych aktów prawnych

Jacek Juchno
WIOŚ w Rzeszowie

Uprawnienia organów gminy do kontroli osób fizycznych, w zakresie stosowania i przechowywania nawozów, w tym nawozów naturalnych

- Art. 32 ustawy o nawozach i nawożeniu - Inspekcja Ochrony Środowiska przeprowadza kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących warunków stosowania i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin **w sposób określony w przepisach o Inspekcji Ochrony Środowiska**
- Art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska - do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy kontrola **podmiotów korzystających ze środowiska** w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony **środowiska**, w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska
- Art. 3 pkt 20 lit. c - podmiotem korzystającym ze środowiska jest osoba fizyczna niebędącą przedsiębiorcą, korzystającą ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia

Zasady dotyczące stosowania i przechowywania nawozów, w tym nawozów naturalnych, wynikające z:

- ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu;
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania;
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie;
- Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej – dokumentu opracowanego w 2004 roku ze środków Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przy współpracy z Ministerstwem Środowiska, zawierającego zbiór dobrych praktyk rolniczych, których stosowanie zapewni zrównoważony rozwój w sferze produkcji rolniczej.

Przechowywanie nawozów naturalnych

- Art. 25 ust. 1 ustawy o nawozach i nawożeniu - gnojówkę i gnojowicę przechowuje się wyłącznie w szczelnych zbiornikach o pojemności umożliwiającej gromadzenie co najmniej 4-miesięcznej produkcji tego nawozu. Zbiorniki te powinny być zbiornikami zamkniętymi, w rozumieniu przepisów [...] ustawy z dnia 7 lipca 2004 r. - Prawo budowlane dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie
- Art. 25 ust. 1 ustawy o nawozach i nawożeniu - podmioty, o których mowa w art. 18 ust. 1 (*duże gospodarstwa wymagające pozwolenia zintegrowanego*), przechowują nawozy naturalne, inne niż wymienione w ust. 1, na nieprzepuszczalnych płytach, zabezpieczonych w taki sposób, aby wycieki nie przedostawały się do gruntu

Przechowywanie nawozów naturalnych

Zamknięte zbiorniki na płynne odchody zwierzęce powinny mieć:

- dno i ściany nieprzepuszczalne;
- szczelne przykrycie, z wyłączeniem zbiorników na płynne odchody zwierzęce lub ich części znajdujących się pod budynkiem inwentarskim, stanowiących technologiczne wyposażenie budynku inwentarskiego;
- wylot wentylacyjny i zamykany otwór wejściowy.

Przechowywanie nawozów naturalnych

Odległości zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce, mierzone od pokryw i wylotów wentylacyjnych, powinny wynosić co najmniej:

- 10 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi na działkach sąsiednich, jednak nie mniej niż 15 m od otworów okiennych i drzwiowych w tych pomieszczeniach;
- 15 m od magazynów środków spożywczych, a także od obiektów budowlanych służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych;
- 4 m od granicy działki sąsiedniej;
- 5 m od budynków magazynowych pasz i ziarna;
- 5 m od silosów na zboże i pasze;
- 5 m od silosów na kiszonki.

Przechowywanie nawozów naturalnych

Odległość płyt do składowania obornika powinna wynosić co najmniej:

- 25 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi na działkach sąsiednich, jednak nie mniej niż 30 m od otworów okiennych i drzwiowych w tych pomieszczeniach;
- 50 m od budynków służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych i magazynów środków spożywczych;
- 10 m od budynków magazynowych pasz i ziarna;
- **4 m od granicy działki sąsiedniej;**
- 5 m od silosów na zboże i pasze;
- 10 m od silosów na kiszonki.

Przechowywanie nawozów naturalnych

Dopuszcza się sytuowanie zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce i płyt do składowania obornika w odległościach mniejszych lub na granicy działek, w przypadku gdy będą przylegać do tego samego rodzaju budowli rolniczych na działce sąsiedniej.

Przechowywanie nawozów naturalnych

Nie ogranicza się odległości zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce oraz płyt do składowania obornika od granicy działki sąsiedniej, jeżeli działka sąsiednia jest własnością inwestora lub jest on jej użytkownikiem wieczystym

Przechowywanie kiszonek

Odległość silosów na kiszonki powinna wynosić co najmniej:

- 25 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, jednak nie mniej niż 30 m od otworów okiennych i drzwiowych w tych pomieszczeniach;
- 50 m od budynków służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych i magazynów środków spożywczych;
- 8 m od budynków magazynowych pasz i ziarna;
- 15 m od instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego;
- 15 m od składu węgla i koksu;
- **5 m od granicy działki sąsiedniej.**

Silosy na kiszonki powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne

Przechowywanie nawozów naturalnych

Budowle rolnicze uciążliwe dla otoczenia, w szczególności z uwagi na zapylenie, zapachy lub wydzielanie się substancji toksycznych, powinny być odizolowane od przyległych terenów pasem zieleni złożonym z roślinności średnio- i wysokopiennej

Przechowywanie nawozów naturalnych

Przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie nie stosuje się do budowli rolniczych, jeżeli przed dniem wejścia w życie rozporządzenia została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę lub został złożony wniosek o wydanie takiej decyzji lub jeśli budowę nie wymagającą pozwolenia rozpoczęto przed dniem wejścia w życie rozporządzenia

Przechowywanie nawozów naturalnych

Zabronione jest przechowywanie obornika w przyzmach na polu

Zawarte w nim związki azotu i fosforu mogą być wmywane do gleby i do wód gruntowych. Może to spowodować przenawożenie gleby pod przyzma i w jej sąsiedztwie, a także doprowadzić w konsekwencji do zanieczyszczenia wód podziemnych związkami azotu i fosforu

Przechowywanie nawozów mineralnych

Nawozy mineralne należy przechowywać w oryginalnych opakowaniach, w zamkniętych magazynach lub przynajmniej w pomieszczeniach zadaszonych. Dopuszcza się składowanie tych nawozów na pryzmach, ale tylko na nieprzepuszczalnym podłożu i pod przykryciem z wodoszczelnego materiału. Nawozy dostarczane luzem powinny być przechowywane w magazynach lub pod zadaszeniem. Także nawozy można składować na pryzmach, na nieprzepuszczalnym podłożu i pod wodoszczelnym przykryciem. Pryzmy nie mogą być usypywane na terenach o dużym spadku oraz w strefach ochrony pośredniej wód I w strefach wrażliwych.

Stosowanie nawozów

Całkowita dawka nawozu naturalnego zastosowana w ciągu roku na 1 ha użytków rolnych nie może przekraczać 170 kg azotu (czystego składnika).

Rocznie można zastosować na 1 ha użytków rolnych nie więcej niż:

- 40 ton obornika
- 45 m³ gnojowicy

Stosowanie nawozów

- Nawozy naturalne w postaci stałej bądź płynnej można stosować na pola w okresie od 1 marca do 30 listopada (nie dotyczy upraw pod osłonami).
- O ile jest to możliwe, należy unikać wywożenia obornika w okresie późnego lata lub wczesnej jesieni, z uwagi na stosunkowo duże straty azotu w tym okresie w formie gazowej (amoniak) oraz wymywania do wód gruntowych (azotany). Wskazana byłaby późna jesień lub wczesna wiosna

Stosowanie nawozów

- Zabronione jest stosowanie jakichkolwiek nawozów mineralnych i naturalnych na glebach zalanych wodą, pokrytych śniegiem, zamarzniętych do głębokości 30 cm oraz podczas opadów deszczu.
- Zabronione jest stosowanie gnojówki lub gnojowicy na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10 % oraz podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi

Stosowanie nawozów

Nawozy naturalne powinny być przykryte lub wymieszane z glebą, nie później niż następnego dnia po ich zastosowaniu (nie dotyczy nawozów stosowanych w lasach i na użytkach zielonych), w celu uniknięcia ulatniania się składników do powietrza (*uciążliwości zapachowe*) lub wypłukiwania przez deszcz (*zanieczyszczenie terenów sąsiednich, w tym wód podziemnych i powierzchniowych*)

Stosowanie nawozów

Nawozy, z wyłączeniem gnojowicy, stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 5 m od brzegu:

- jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
- cieków wodnych;
- rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
- kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Stosowanie nawozów

Nawozy stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 20 m od:

- brzegu jezior i zbiorników wodnych o powierzchni; powyżej 50 ha;
- stref ochronnych ujęć wody;
- obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

Stosowanie nawozów

Gnojowicę stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 10 m od brzegu:

- jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
- cieków wodnych;
- rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
- kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Dziękuję za uwagę